

Streszczenie decyzji Komisji
z dnia 30 stycznia 2020 r.
dotyczącej postępowania przewidzianego w art. 101 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i
art. 53 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym

(Sprawa AT.40433 – Merchandising w zakresie filmów)

(notyfikowana jako dokument C(2020) 359)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2020/C 133/08)

W dniu 30 stycznia 2020 r. Komisja przyjęła decyzję dotyczącą postępowania przewidzianego w art. 101 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i art. 53 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Zgodnie z przepisami art. 30 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 ⁽¹⁾ Komisja podaje niniejszym do wiadomości nazwy stron oraz zasadniczą treść decyzji, wraz z informacjami na temat wszelkich nałożonych kar, uwzględniając jednak uzasadnione prawo przedsiębiorstw do ochrony ich tajemnic handlowych.

1. WPROWADZENIE

- 1) Przedmiotowa decyzja skierowana jest do przedsiębiorstwa Comcast Corporation oraz jego spółek zależnych NBCUniversal LLC, NBCUniversal Media LLC, Universal Studios Licensing LLC, Universal Studios Limited, DreamWorks Animation UK Limited, DreamWorks Animation Publishing LLC, DreamWorks Animation LLC, Dreamworks Animation Licensing LLC oraz Universal Pictures (Shanghai) Trading Company Limited (zwanymi dalej „Universal”) w związku z naruszeniem art. 101 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („Traktat”) i art. 53 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym („Porozumienie EOG”).
- 2) Między innymi Universal udziela osobom trzecim licencji na swoje prawa własności intelektualnej w zakresie filmów, w tym znanych cykli filmów „Minionki” i „Jurassic World”, w odniesieniu do wytwarzania i dystrybucji markowych produktów. W okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 25 września 2019 r. Universal uczestniczył w pojedynczym i ciągłym naruszeniu, które polegało na wprowadzeniu i stosowaniu w ramach EOG szeregu praktyk ograniczających sprzedaż czynną, bierną i internetową licencjonowanych produktów na różnych obszarach i wśród różnych grup klientów.

2. OPIS SPRAWY

2.1. Produkty objęte postępowaniem

- 3) Decyzja dotyczy działalności Universal w charakterze licencjodawcy w zakresie filmów, do których ma prawa własności intelektualnej. Universal udziela licencji na swoje filmy innym przedsiębiorstwom, które wytwarzają i dystrybuują różnego rodzaju produkty, w tym produkty będące przedmiotem licencjonowanych praw własności intelektualnej filmów Universal. Decyzja dotyczy produktów o różnym charakterze, takich jak odzież, zabawki, podarunki i akcesoria, często określanymi jako produkty licencjonowane. Produkty licencjonowane Universal przyczyniają się do promocji filmu, którego dotyczy własność intelektualna.
- 4) Universal zazwyczaj udziela licencji na filmy, do których ma prawa własności intelektualnej, bezpośrednio lub za pośrednictwem agenta. Niezależnie od sposobu udzielania licencji umowy zawierane z licencjodawcami zwykle zawierają postanowienia regulujące dystrybucję produktów, do których zastosowanie będzie miało prawo własności intelektualnej. Stałe elementy licencyjnych umów merchandisingowych Universal obejmują:
 - a) *postanowienia dotyczące terytorialnego zakresu stosowania*: Universal zasadniczo udziela licencji w EOG na zasadzie niewyłączności dla jednego konkretnego państwa lub większej liczby konkretnych państw, chociaż w praktyce produkty i obszary w umowach licencjodawców na ogół pokrywają się w niewielkim stopniu;
 - b) *kanały dystrybucji produktów*: umowy licencyjne Universal dotyczące merchandisingu na zasadzie niewyłączności zwykle obejmują wykaz kanałów dystrybucji, za pośrednictwem których licencjodawca jest uprawniony do dystrybucji produktów – niekiedy wykaz ten jest tak wąski, że ogranicza dystrybucję do określonych klientów lub grup klientów; w praktyce produkty i kanały dystrybucji w umowach licencjodawców na ogół pokrywają się w niewielkim stopniu;

⁽¹⁾ Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 411/2004 (Dz.U. L 68 z 6.3.2004, s. 1).

c) *postanowienia dotyczące rekompensaty finansowej, jaką musi zapłacić licencjobiorca*: umowy licencyjne Universal przewidują, że licencjobiorcy płacą Universal określoną kwotę w zamian za udzielenie licencji na korzystanie z praw własności intelektualnej.

5) Przedmiotem decyzji są wspomniane licencyjne umowy merchandisingowe, a w szerszym kontekście – stosunki, które opierają się na tych umowach.

2.2. Procedura

6) We wrześniu 2016 r. Komisja zwróciła się do Universal z wnioskiem o udzielenie informacji.

7) Decyzją z dnia 14 czerwca 2017 r. Komisja wszczęła postępowanie przeciwko przedsiębiorstwu Comcast Corporation i jego spółkom zależnym, w tym NBCUniversal Media LLC. Celem wszczęcia postępowania było zbadanie, czy Universal posiada umowy lub stosuje praktyki uniemożliwiające lub ograniczające sprzedaż produktów licencjonowanych w EOG. W dniu 29 listopada 2019 r. Komisja przyjęła kolejną decyzję o wszczęciu postępowania zgodnie z art. 2 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 773/2004 przeciwko ośmiu innym jednostkom zależnym Comcast Corporation.

8) W dniu 25 września 2018 r. Komisja przeprowadziła niezapowiedziane inspekcje w siedzibie NBCUniversal Media LLC w Londynie w Zjednoczonym Królestwie.

9) W dniu 13 listopada 2019 r. Universal złożył formalną ofertę współpracy w kontekście przyjęcia decyzji na podstawie art. 7 i 23 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 („propozycja ugodowa”).

10) W dniu 29 listopada 2019 r. Komisja przyjęła pisemne zgłoszenie zastrzeżeń skierowane do Universal. W dniu 16 grudnia 2019 r. Universal przekazał odpowiedzi na pisemne zgłoszenie zastrzeżeń.

11) Komitet Doradczy ds. Praktyk Ograniczających Konkurencję i Pozycji Dominujących wydał pozytywną opinię w dniu 23 stycznia 2020 r.

12) Urzędnik przeprowadzający spotkanie wyjaśniające przedstawił sprawozdanie końcowe w tej sprawie w dniu 24 stycznia 2020 r.

13) Komisja przyjęła przedmiotową decyzję w dniu 30 stycznia 2020 r.

2.3. Krótki opis naruszenia

14) Universal wprowadził w całym swoim sektorze merchandisingu szereg praktyk ograniczających sprzedaż czynną i bierną produktów licencjonowanych na różnych obszarach i wśród różnych grup klientów. Praktyki te dotyczyły sprzedaży produktów licencjonowanych w całym EOG zarówno w internecie, jak i poza internetem. Decyzja dotyczy następujących głównych rodzajów ograniczeń:

a) *bezpośrednie środki ograniczające sprzedaż przez licencjobiorców*, takie jak: (i) zakaz sprzedaży biernej poza obszarem objętym umową; (ii) zakaz sprzedaży czynnej poza obszarem; (iii) zakaz sprzedaży przez internet; (iv) obowiązek powiadomienia Universal o sprzedaży prowadzonej poza obszarem; (v) narzucenie wymogów językowych w celu ograniczenia sprzedaży poza obszarem; (vi) zakaz sprzedaży poza przydzielonymi grupami klientów; (vii) obowiązek zapłaty na rzecz Universal dochodów uzyskanych ze sprzedaży prowadzonej poza przydzielonymi obszarami i grupami klientów;

b) *pośrednie środki ograniczające sprzedaż przez licencjobiorców*: istniał również szereg środków, które czasami stosowano jako pośredni sposób zachęcania do przestrzegania ograniczeń dotyczących sprzedaży poza przydzielonymi obszarami i grupami klientów. Należały do nich przeprowadzanie audytów i nieprzedłużanie umów;

c) *obowiązek przenoszenia ograniczeń dotyczących sprzedaży*, aby zagwarantować, że wszelkie osoby trzecie prowadzące sprzedaż produktów licencjonowanych Universal również będą przestrzegały ograniczeń dotyczących obszarów sprzedaży oraz klientów.

- 15) Stosując ten zestaw praktyk, Universal ograniczał zdolność licencjobiorców do prowadzenia sprzedaży produktów licencjonowanych na różnych obszarach i wśród różnych grup klientów. To pojedyncze i ciągle naruszenie mogło również doprowadzić do zmniejszenia wyboru dostępnego dla konsumentów i do podniesienia cen, co wynika z niższego poziomu konkurencji. Z uwagi na swój charakter zachowanie to stanowi ograniczenie konkurencji ze względu na cel w rozumieniu art. 101 ust. 1 Traktatu.
- 16) W decyzji stwierdzono również, że zachowanie to nie spełnia warunków wyłączenia przewidzianych w art. 101 ust. 3 Traktatu oraz art. 53 ust. 3 Porozumienia EOG.

2.4. Adresaci decyzji i czas trwania naruszenia przepisów

- 17) Decyzja jest skierowana do Comcast Corporation, NBCUniversal LLC i NBCUniversal Media LLC jako jednostek dominujących, jak również do niektórych ich spółek zależnych prowadzących działalność w zakresie licencjonowanego merchandisingu na terenie EOG: Universal Studios Licensing LLC, Universal Studios Limited, DreamWorks Animation UK Limited, DreamWorks Animation Publishing LLC, DreamWorks Animation LLC, DreamWorks Animation Licensing LLC oraz Universal Pictures (Shanghai) Trading Company Limited.
- 18) Czas trwania naruszenia obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 25 września 2019 r., kiedy to Universal przesłało pismo informujące wszystkich swoich licencjobiorców o tym, że ograniczenia dotyczące sprzedaży ujęte w zawieranych przez niego umowach przestały mieć zastosowanie w EOG.

2.5. Środki zaradcze i grzywny

- 19) W decyzji stwierdzono, że Universal zaprzestał naruszenia w dniu 25 września 2019 r., i wezwano Universal do powstrzymania się od wszelkich umów lub uzgodnionych praktyk, które mogłyby mieć taki sam lub podobny cel lub skutek. Komisja uważa również, że naruszenie zostało popełnione umyślnie, a jeżeli nie, to co najmniej przez zaniechanie, i że należy nałożyć grzywnę.

2.5.1. Podstawowa kwota grzywny

- 20) Do celów obliczenia grzywny w decyzji wykorzystuje się kwotę opłat licencyjnych pobranych przez Universal w ciągu ostatniego pełnego roku trwania naruszenia (2018 r.). Wartość sprzedaży opiera się na opłatach licencyjnych, jakie Universal otrzymał od swoich licencjobiorców za sprzedaż licencjonowanych produktów w EOG. Te opłaty licencyjne stanowią przychody Universal z prowadzonej działalności w zakresie merchandisingu i są wypłacane Universal w zamian za korzystanie z praw własności intelektualnej, na które udzielono licencji.
- 21) Ograniczenia sprzedaży poza przydzielonymi obszarami i grupami klientów stanowią z uwagi na swój charakter ograniczenie konkurencji w rozumieniu art. 101 ust. 1 Traktatu. Ograniczenia wertykalne są jednak zazwyczaj mniej szkodliwe niż ograniczenia horyzontalne. „Współczynnik wagi naruszenia” wynosi 8 % wartości sprzedaży Universal.

2.5.2. Okoliczności obciążające lub łagodzące

- 22) W niniejszej sprawie nie występują okoliczności obciążające ani łagodzące.

2.5.3. Skutek odstrasżający

- 23) Komisja nie zastosowała mnożnika mającego zapewnić skutek odstrasżający, ponieważ nie jest to uzasadnione w tym przypadku.

2.5.4. Zastosowanie pułapu 10 % obrotów

- 24) Obliczona grzywna nie przekracza 10 % światowych obrotów Comcast Corporation.

2.5.5. *Zmniejszenie grzywny w świetle współpracy*

- 25) W zamian za współpracę w decyzji przyznano Universal obniżkę grzywny o 30 % na podstawie pkt 37 wytycznych w sprawie grzywien. Od czasu formalnego podjęcia współpracy Universal współpracował z Komisją w zakresie wykraczającym poza jego prawny obowiązek, uznając fakt naruszenia i przedstawiając Komisji dodatkowe dowody, a zatem zwiększając w pewnym stopniu jej zdolność do udowodnienia naruszenia, oraz odstępując od niektórych praw procesowych, co zwiększyło skuteczność administracyjną.

3. WNIOSEK

- 26) Universal naruszył art. 101 ust. 1 Traktatu i art. 53 Porozumienia EOG poprzez uczestnictwo w pojedynczym i ciągłym naruszeniu dotyczącym produktów licencjonowanych. Naruszenie obejmowało cały Europejski Obszar Gospodarczy i polegało na wdrożeniu i stosowaniu szeregu umów i praktyk mających na celu ograniczenie sprzedaży produktów licencjonowanych na różnych obszarach i wśród różnych grup klientów zarówno w internecie, jak i poza nim.
- 27) Ostateczna kwota grzywny, która ma zostać nałożona na Universal zgodnie z art. 23 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 1/2003, wynosi 14 327 000 EUR.
- 28) Comcast Corporation, NBCUniversal LLC, NBCUniversal Media LLC oraz Universal Studios Licensing LLC należy uznać za odpowiedzialne za zapłatę całkowitej kwoty nałożonej grzywny, podczas gdy Universal Studios Limited należy uznać za odpowiedzialne jedynie za okres od dnia 6 czerwca 2014 r. (data założenia tej spółki), DreamWorks Animation UK Limited, DreamWorks Animation Publishing LLC, DreamWorks Animation LLC oraz DreamWorks Animation Licensing LLC za okres od dnia 22 sierpnia 2016 r. (data przejęcia spółek przez Comcast Corporation), a Universal Pictures (Shanghai) Trading Company Limited za okres od dnia 21 października 2016 r. (data założenia tej spółki).
-